

ความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียน

ภูมิหลัง

- ความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน ได้มีการประชุมหารือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อพิจารณาแนวทางความร่วมมือด้านการศึกษา โดยการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ การพัฒนาหลักสูตรอาเซียน การโอนหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียนที่อยู่ในเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน โดยจะมีการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการศึกษาเป็นประจำทุกปี การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา และการประชุมกับประเทศบวกสาม รวมถึง การประชุมในกรอบของซีมีโอด้วย
- ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 6 ระหว่างวันที่ 18-20 มกราคม 2555 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การติดตามความคืบหน้าและการดำเนินโครงการต่าง ๆ การพัฒนาและความคืบหน้าด้านการโอนหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา (ASEAN Credit Transfer System – ACTS) ภายใต้กรอบของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network- AUN)
- **ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองแผนงานด้านการศึกษา 5 ปี (ASEAN 5-Year Work Plan on Education 2011-2015)** ซึ่งเป็นแนวทางความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา มีสาระสำคัญ 5 ประการ คือ
 1. การร่วมมือกันสร้างความตระหนักรู้ (Promoting ASEAN Awareness)
 2. การเพิ่มการเข้าถึงการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ (Increasing Access to Quality Primary and Secondary Education)
 3. การยกระดับคุณภาพการศึกษา เพิ่มมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาสาขาอาชีพ (Increasing Quality of Education - Performance Standards, Lifelong Learning and Professional Development)
 4. การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านการข้ามแดนและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา (Strengthening Cross-Border Mobility and Internationalisation of Education)
 5. การสนับสนุนองค์กรเฉพาะสาขาอื่น ๆ (Support for other ASEAN sectoral bodies with an interest in education)
- ในส่วนของไทย กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานด้านการศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรีด้านการศึกษาอาเซียน และมีโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้อาเซียน อาทิเช่น โครงการโรงเรียน Spirit of ASEAN โครงการ ASEAN Focus School โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน ASEAN-China Youth Caring and Sharing Programme และการจัดทำหนังสือ คู่มือเกี่ยวกับอาเซียน ทั้งนี้จากการประสานกับกระทรวงศึกษาธิการทราบว่า รมว.ศธ. ได้กำหนด 22 นโยบายหลักด้านการศึกษา (ซึ่งเป็นผลจากการประชุมหน่วยงานภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ 3/2555 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555)
- นอกจากนี้ ความร่วมมือด้านการศึกษาที่สำคัญยังอยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือซีมีโอ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมถึงความร่วมมือด้านต่าง ๆ กับอาเซียนด้วย โดยศูนย์ภูมิภาคซีมีโอด้านอุดมศึกษาและการพัฒนา (SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development) ตั้งอยู่ที่ประเทศไทยและทำหน้าที่ในการส่งเสริมความร่วมมือระดับอุดมศึกษาและจัดการอบรม วิจัยที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดีและวิจิตรศิลป์ (SEAMEO

Regional Center for Archaeology and Fine Arts: SPAFA) ซึ่งมีการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรด้านโบราณคดีและ
ประเพณีของประเทศในภูมิภาคเอเชียต.เฉียงใต้

สถานะล่าสุด

- ในการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 7 รัฐมนตรีศึกษาฯ ของอินโดนีเซียในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุม
และประธาน ASEAN ได้จัดพิธีเปิดการประชุมระดับรัฐมนตรี พร้อมกับเชิญนาย David Carden เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำ
อาเซียน และนาย Anthony Miller รองปลัดกระทรวงศึกษาสหรัฐฯ เข้าร่วม พิธีเปิดตัวคู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียน
(ASEAN Curriculum Source Book) อย่างเป็นทางการ ซึ่งคู่มือดังกล่าวได้ยกวางขึ้นภายใต้การสนับสนุนของ USAID และ
คณะทำงานของประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกันพิจารณา มีการปรับปรุงแก้ไขจนเป็นผลสำเร็จ

- สาระสำคัญ 5 ประการของคู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียน คือ 1) เรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน 2) คุณค่าของอัตลักษณ์
และความหลากหลาย 3) ความเชื่อมโยงของโลกและท้องถิ่น 4) การส่งเสริมเรื่องความเท่าเทียมกันและความยุติธรรม
5) ความร่วมมือกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน และได้ยกตัวอย่างเนื้อหาวิชาที่จะบรรจุเรื่องอาเซียนไว้ ได้แก่ วิชาประวัติศาสตร์และ
สังคม วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จริยธรรม ภาษา ศิลปะ สุขศึกษา เทคโนโลยี เป็นต้น

- นอกจากนี้ ในระดับอุดมศึกษา มีความคืบหน้าในส่วนของการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
(ASEAN University Network – AUN) ที่สำคัญคือ โครงการระบบการโอนหน่วยกิต (The ASEAN Credit Transfer
System – ACTS) ขณะนี้ มีสาขาวิชาที่นักศึกษาสามารถเลือกลงเรียนในระบบการโอนหน่วยกิตในมหาวิทยาลัยที่เป็น
สมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้ จำนวน 12,270 สาขาวิชา ผู้สมัครในปี 2554-2555 สมัครออนไลน์
จำนวน 232 คน สมัครและได้รับการเสนอชื่อผ่านมหาวิทยาลัยในเครือข่ายฯ จำนวน 137 คน ได้เข้าร่วมโครงการและ
ได้ทุนสนับสนุน จำนวน 51 คน

กองอาเซียน 4

กรมอาเซียน

สิงหาคม 2555

